

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Istorie și Filosofie
1.3 Departamentul	Departamentul de Istorie Antică și Arheologie
1.4 Domeniul de studii	Istorie
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Arheologie și Studii Clasice

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Cultura antichității târzii						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf.univ.dr. Dan Ruscu						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf.univ.dr. Dan Ruscu						
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	IV	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	48	Din care: 3.5 curs	24	3.6 seminar/laborator	24
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					25
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					22
Tutoriat					6
Examinări					4
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual					77
3.8 Total ore pe semestru					125
3.9 Numărul de credite					5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	•
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	•

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Capacitatea de a înțelege cauzele și mecanismele care pot genera transformări culturale într-un context cronologic și geografic concret. • Capacitatea de a corela diferite categorii de surse – în acest caz surse scrise (istorice, retorice, literare) și monumente de artă - pentru a reconstitui principalele procese evolutive într-o anumită epocă istorică și într-un anumit spațiu geografic. • Capacitatea de a face conexiuni între evoluții sau fenomene similare petrecute în același cadru temporal în contexte culturale diferite.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Îndeplinirea la termen, riguroasă și responsabilă, în condiții de eficiență și eficacitate, a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor eticii activității științifice, aplicarea riguroasă a regulilor de citare și respingerea plagiatului. • Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup și de muncă eficientă în echipă, cu asumarea de roluri diverse. • Căutarea, identificarea și utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare; conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Familiarizarea studenților cu contextul istoric și cu principalele evoluții culturale ale antichității târzii.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea evoluției culturii greco-romane de la epoca Principatului la cea a cristalizării regatelor germanice în Europa occidentală, respectiv la cea a expansiunii arabe în Mediterana orientală. • Familiarizarea cu principalele transformări petrecute în lumea mediteraneană în antichitatea târzie, cum ar fi rearticularea structurilor sociale sau modificarea spațiului urban. • Familiarizarea cu procesul de aculturație a creștinismului în lumea greco-romană.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Imperiul roman de la Constantin la Theodosius	Prelegere/discutarea unor surse	
2. Împăratul creștin și cultul imperial	”	
3. Lumea romană de la Theodosius la Iustinian	”	
4. Guvernarea și instituțiile Imperiului târziu	”	
5. Germanicii și Imperiul: de la <i>foedera</i> la regate	”	
6. Societatea romană târzie	”	
7. Noile elite ale Imperiului târziu	”	
8. Orașele antichității târzii	”	
9. Reședințele imperiale: Roma și Constantinopolea	”	
10. Biserica și Imperiul	”	
11. Creștinismul și cultura clasică	”	
12. Arta, literatura și educația	”	

Bibliografie

- Bowersock, G. W. / P. Brown / O. Grabar (eds.), *Late Antiquity. A Guide to the Postclassical World*, Cambridge Mass. – London, 1999
- Bowman, A. / P. Garnsey / A. Cameron, *The Cambridge Ancient History*, Vol. XII: *The Crisis of Empire, AD 193-337*, Cambridge 2007
- Brown, P., *The World of Late Antiquity. AD 150-750*, London 1989
- Cameron, A. / B. Ward-Perkins / M. Whitby, *The Cambridge Ancient History*, Vol. XIV: *Late Antiquity. Empire and Successors, AD 425-600*, Cambridge 2007
- Cameron, A. / P. Garnsey, *The Cambridge Ancient History*, Vol. XIII: *The Late Empire 337-425 AD*, Cambridge 2007
- Cameron, A., *The Later Roman Empire. AD 284-430*, London 1993
- Cameron, A., *The Mediterranean World in Late Antiquity AD 395-600*, London 2001
- Collins, R., *Early Medieval Europe 300-1000*, London 1991
- Jones, A. H. M., *The Later Roman Empire, 284-602. A Social, Economic and Administrative Survey*, vol. I-III, Oxford 1964
- Liebeschuetz, J. H. W. G., *Barbarians and Bishops: Army, Church, and State in the Age of Arcadius and Chrysostom*, Oxford 1990
- Liebeschuetz, J. H. W. G., *Decline and Fall of the Roman City*, Oxford 2001
- Mitchell, S., *A History of the Later Roman Empire, AD 284-641*, Oxford 2015
- Rousseau, Ph. (ed.), *A Companion to Late Antiquity*, Oxford 2009
- Wickham, C., *The Inheritance of Rome. A History of Europe from 400 to 1000*, London 2009

8.2 Seminar / laborator

Seminariile vor consta din discutarea subiectelor prezentate la curs pe baza unor surse scrise sau vizuale, pornind de la unul sau mai multe mini-referate introductive

Metode de predare

discuție pe baza unor texte și imagini

Observații

Bibliografie

Bibliografia va fi discutată și aleasă în funcție de temele particulare ale fiecărui referat. Textele și imaginile vor fi puse la dispoziția studenților de către titularul de seminar

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Tematica acestui curs și materialele folosite la seminar sunt utile pentru cunoașterea unei perioade în general puțin studiată în mediul academic românesc. Înțelegerea antichității târzii este foarte importantă pentru dobândirea unei baze de cunoaștere utilă atât în studiul antichității, cât și a evului mediu, pentru înțelegerea contextului cultural de care se leagă o gamă largă de cercetări arheologice privind ambele epoci.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	75% prezență, participare activă.		40%
10.5 Seminar/laborator	Capacitatea de a interpreta și încadra în contextul istoric diferite categorii de surse (scrise, monumente de artă).	Prezentarea unor referate ca bază pentru discuții.	60%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none">• Capacitatea de a corela diferite categorii de surse – în acest caz surse scrise (istorice, retorice, literare) și monumente de artă - pentru a reconstitui principalele procese evolutive într-o anumită epocă istorică și într-un anumit spațiu geografic.			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

25.01.2024

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament

.....